

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра Геодезії та землеустрою

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Виробнича практика
(обов'язковий ОК 26)

Реалізується в межах освітньої програми: Геодезія та землеустрій
(назва)

за спеціальністю: 193 Геодезія та землеустрій
(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2025

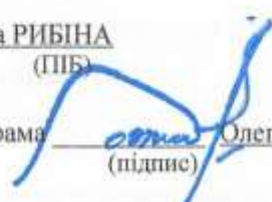
Розробник:
(підпис)

Н.І. Прокопенко, к.с.н., доцент кафедри геодезії та
землеустрою
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Геодезії та землеустрою</u>	Протокол від 05 червня 2025 р. №19
	Завідувач кафедри <u>Наталія КАПІНОС</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми Олена РИБІНА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Олег РОГОВЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Каліно Н.О.
(ПІБ)
Бірюк І.М.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Ресей С.І. Хотимов
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

	Назва ОК	Виробнича практика	
1	Факультет/кафедра	Юридичний факультет / Кафедра Геодезії та землеустрою	
2	Статус ОК	Основна	
3	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП- Геодезія та землеустрій Спеціальність – 193 «Геодезія та землеустрій»	
4	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)		
5	Рівень НРК	6 рівень	
6	Семестр та тривалість вивчення	Виробнича практика відбувається 2 семестрі навчального року	
7	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)	
8	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)	
		Лекційні	Практичні
		0	0
		Самостійна робота	
		150	
9	Мова навчання	українська	
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Прокопенко Наталія Іванівна	
11	Контактна інформація	к.е.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою, кабінет 229 є Ел. адреса: bilanp79@gmail.com	
12	Загальний опис освітнього компонента	Практична підготовка студентів вищих навчальних закладів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і має на меті набуття здобувачем професійних умінь та навичок.	
13	Мета освітнього компонента	Закріплення студентами теоретичних знань та отримання виробничих навичок щодо застосування їх у виробничих умовах у сфері геодезії та землеустрою на сучасному етапі відповідно до ринкових земельних відносин.	
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Землевпорядне проектування, Геодезія, Земельний кадастр 2. Освітній компонент є основою для: Кваліфікаційна робота. 3. Освітній компонент сумісний зі всіма дисциплінами які подані в ОП	
15	Політика академічної доброчесності	При написанні звіту студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом анулюється.	
16	Ключові слова	геодезичні та топографічні роботи, землеустрій і кадастр, оцінка та використання земель, дистанційне зондування, документація із землеустрою	
17	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2179	

1. Мета і завдання практики

Метою виробничої практики є закріплення набутих теоретичних знань та практичних навичок і вмінь, отриманих при вивченні спеціальних фахових дисциплін, а також надання можливості реалізації знань студентів на виробництві.

Завданням виробничої практики є:

- розширення, поглиблення та закріплення знань які студенти (слухачі) отримують під час вивчення нормативних дисциплін циклу професійної підготовки;
- формування вмінь практичного застосування цих знань в умовах виробництва, набуття і вдосконалення професійної майстерності,

Виробнича практика проходить на провідних підприємствах м. Суми та області на основі укладених договорів. Керівництво практикою забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри геодезії та землеустрою університету та особи з числа адміністративного персоналу господарств, підприємств, організацій та установ.

За результатами проходження практики студенти набувають компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Здатність працювати в команді.

ЗК09. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

СК04. Здатність обирати та використовувати ефективні методи, технології та обладнання для здійснення професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою.

СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою.

СК08. Здатність здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних та правових аспектів.

СК09. Здатність застосовувати інструменти, прилади, обладнання, устаткування при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

СК11. Здатність здійснювати геодезичний моніторинг земної поверхні, природних об'єктів, інженерних споруд.

СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри

Програмні результати навчання:

ПРН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

ПРН8. Брати участь у створенні державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, організовувати та виконувати топографічні та кадастрові знімання, геодезичні вимірювання, інженерно-геодезичні вишукування для проектування, будівництва та експлуатації об'єктів будівництва.

ПРН9. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.

ПРН10. Обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень у сфері геодезії та землеустрою.

ПРН11. Організовувати та виконувати дистанційні, наземні, польові і камеральні роботи в сфері геодезії та землеустрою, оформляти результати робіт, готувати відповідні звіти.

РН14. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

РН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

РН16. Вміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

РН17. Володіти методами землевпорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природоохоронного характеру та інших чинників.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Виробнича практика**»

Очікувані результати з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : - методи і технології створення державних геодезичних мереж та спеціальних інженерно-геодезичних мереж, топографічних знімків місцевості, топографогеодезичних вимірювань для вишукування, проектування, зведення і експлуатації інженерних споруд, громадських, промислових та сільськогосподарських комплексів з використанням сучасних наземних і аерокосмічних методів; - методи збирання інформації в галузі геодезії і землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання; - методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімків та ведення державного земельного кадастру; - методи землевпорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природоохоронного характеру та інших чинників; - методи організації топографо-геодезичного землевпорядного	ПРН 4 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 10 ПРН 11

виробництва від польових вимірювань до менеджменту та реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництва; - методи економіко-математичного моделювання системи використання і охорони земель, інтерпретації одержаних результатів; - методи картографічного моделювання проблем землекористування із залученням геоінформаційних технологій.	
Вміти: - використовувати геодезичне і фотограмметричне обладнання і технології, методи математичного оброблення геодезичних і фотограмметричних вимірювань; - розробляти проекти землеустрою, землевпорядної і кадастрової документації та документації з оцінки земель, складати карти і готувати кадастрові дані із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем і цифрової фотограмметрії; - обробляти результати геодезичних вимірювань, топографічних і кадастрових знімків, з використання геоінформаційних технологій та комп'ютерних програмних засобів і системи керування базами даних; - застосовувати на практиці знань з землеустрою, державного земельного кадастру, земельного права для забезпечення умов сталого розвитку.	ПРН 14 ПРН 15 ПРН 16 ПРН 17

2. Програма та структура виробничої практики.

Виробнича практика для студентів 3-го курсу денної (та 4-го курсу заочної) форми навчання спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» , організовується у 2-му семестрі їх навчання в університеті. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Перелік робіт програми виробничої практики:

1. Збір матеріалу та інших даних для написання кваліфікаційної (магістерської) роботи

Збір даних про базу практики, характеристика підприємства в цілому.

Збір та систематизація вихідних даних для дипломного проектування.

2. Підготовка звітів, доповідей і виступів по виробничій тематиці установи

Ознайомлення із методами збирання та обробки інформації в галузі геодезії та землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання.

3. Участь у виробничих завданнях, які виконуються по місці практики студента

Робота з технологіями та методиками планування, аналізу та комп'ютерної обробки, систематизації різнопланової інформації в геоінформаційних системах, обробка польових геодезичних вимірювань, фотограмметричних знімків.

4. Виконання завдань наукового керівника відповідно до затвердженого індивідуального плану практики магістранта.

Відповідно до теми магістерської кваліфікаційної роботи необхідно:

- провести аналіз нормативно-правового забезпечення;
- дослідити теоретичні основи за темою кваліфікаційної (бакалаврської) роботи (аналіз понятійно-термінологічного апарату) або викласти методологічні та методичні основи дослідження під час практики (розкриття методологічних основ дослідження, обґрунтування вибору даних для аналізу, опис основних етапів та конкретних методів дослідження та практичної роботи).

Структура виробничої практики

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Оформлення необхідних документів для проходження виробничої практики, проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки	20
2	Оформлення документів про прибуття на місце проходження практики. Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці	20
3	Знайомство із структурою підприємства. Проведення польових та камеральних робіт	22
4	Збір даних про базу практики, характеристика підприємства в цілому	23
5	Ознайомлення із методами збирання та обробки інформації в галузі геодезії, геоінформатики та землеустрою, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання	22
6	Робота з технологіями та методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових знімків та комп'ютерного оброблення результатів знімків	20

	в геоінформаційних системах	
7	Оформлення звіту з практики	21
8	Захист звіту на підприємстві	1
9	Захист звіту на випусковій кафедрі	1
10	Всього	150

3. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

Методи навчання:

В процесі проведення виробничої практики застосовуються методи активного навчання:

- метод проектів;
- метод моделювання професійних ситуацій;
- ознайомлення та використання типових проектів;
- використання довідкової літератури, законодавчої та нормативної документації, галузевих норм та інструкцій, ДБН.

Активні методи навчання дозволяють розвивати мислення студентів; сприяють їх залученню до вирішення проблем, максимально наближених до реальних виробничих ситуацій;

розширюють і поглиблюють професійні знання, розвивають практичні навички та вміння;

сприяють активізації навчального процесу та розвитку вміння знайти індивідуальний стиль професійної діяльності, дозволяють досягти адекватної професійно-особистісної самооцінки, прогнозувати й аналізувати результати своєї діяльності, підвищують рівень самоорганізації.

1. За характером подачі (викладення) навчального матеріалу:

словесні,
наочні,
практичні.

2. За організаційним характером навчання:

- > Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- > Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- > Методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- > Бінарні(подвійні) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:

- > індуктивно-дедукційні,
- > репродуктивні, прагматичні,
- > дослідницькі,
- > проблемні тощо.

Засобами оцінювання результатів проходження виробничої практики є:

- > залік (диференційований)
- > звіт з практики.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового контролю: **диференційований залік**

Підсумковий контроль - інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію студента.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Критерії оцінювання виробничої практики

Критерії оцінювання практики	Кількість балів	Рівень компетен- тності
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту глибоко обґрунтовані та логічні; звіт має якісне оформлення; під час захисту звіту студент аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100	Високий
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту достатньо обґрунтовані; незначне порушення послідовності; прийнятне зовнішнє оформлення; захист звіту дозволяє виявити наявність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	82...89	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення звіту обґрунтовані; задовільне зовнішнє оформлення звіту; захист звіту дозволяє виявити наявність практичних умінь, передбачених	75...81	Достатній

програмою практики; незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, студент виправляє сам		
Студент повністю виконав програму практики; звіт відповідає вимогам програми, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; задовільна якість оформлення звіту; захист звіту з незначними недоліками, які студент усуває з допомогою викладача	69...74	Середній
Студент повністю виконав програму практики; звіт має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики	60...68	Середній
Студент виконав більше 50% програми практики; звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту показує, що студент не набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59	Низький
Студент виконав менше 50% програми практики та представив звіт незадовільного змісту та якості оформлення; захист звіту показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	1...34	Низький

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання результатів практики

№ з/п	Зміст роботи, яка оцінюється	Кількість балів
1	Вчасне отримання документів та проходження інструктажу з техніки безпеки	5
2	Вчасне подання та правильне оформлення документів про прибуття студента на практику	5
3	Підготовка та оформлення звіту	30
4	Оформлення щоденника	10
5	Своєчасне подання звітної документації на кафедру	10
6	Захист практики	40
7	Загальна сума балів	100

За підсумками атестації виставляється диференційована оцінка. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, рівня знань та рівня захисту студента за чотирибальною диференційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, яка характеризує успішність студента.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для практики
90-100	відмінно
82-89	добре
75-81	
69-74	задовільно
60-68	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Методичне забезпечення.

1. . ПОЛОЖЕННЯ про організацію виробничої практики студентів СНАУ Уведено в дію наказом ректора СНАУ № 151/од від 08.04.2025 року URL: https://drive.google.com/file/d/18KBRh4b9C_GqjSeISbEekMjn7IHFEKTZ/view
2. Методичні вказівки щодо проходження виробничої практики для студентів 3 курсу спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми навчання / Суми: СНАУ, 2023 рік. 26 ст., бібл. 19.
3. Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту бакалаврських кваліфікаційних робіт. Суми, 2024. – 47 с.

Базова література

1. Закон України «Про вищу освіту». №1556-VII від 01.07.2014 р. (2014). Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

3. Положення «Про організацію освітнього процесу» в Сумському національному аграрному університеті.
https://drive.google.com/file/d/1ofT_6fsnrx8bLHr0cRpx7rCloTjB2FzW/view

Допоміжна література

1. Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98) URL:
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98/conv>

2. Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межевими знаками URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10>

3. Порядок ведення Державного земельного кадастру URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF/conv>

Рецензія на робочу програму (силабус) **ОК 26 Виробнича практика**

Розроблену викладачем кафедр **Н.І. Прокопенко, к.е.н., доцент кафедри геодезії та землеустрою**

(назва)		(ПІБ)	
Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП Геодезія та землеустрій _____
(назва) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент кафедри Геодезії та землеустрою

_____ (посада, ПІБ)

_____ (підпис)